

Wat vragen wij aan de rechter?

Wij vragen de rechter de verhoging van de opslag van juni 2012 terug te draaien. Daarnaast zijn wij van mening dat de eerste verhoging van februari 2009 ook teruggedraaid moet worden tot de oorspronkelijk overeengekomen hoogte van de opslag. Uiteraard eisen wij dat alle teveel betaalde rentebedragen met daarover te vergoeden wettelijke rente door de bank aan u terugbetaald moeten worden.

Class action

De collectieve rechtszaak die StopdeBanken! heeft aangespannen is een zogenaamde class action. Daarbij wordt niet ingegaan op de individuele aspecten maar juist gefocust op de overeenkomsten in de diverse offertes die ten grondslag hebben gelegen aan de afgesloten hypotheek. U kunt van mening zijn dat door u ingebrachte individuele aspecten onvoldoende naar voren komen in de dagvaarding. De class action laat u alle mogelijkheden om bij een negatief oordeel individueel een rechtszaak tegen de bank aan te spannen. Ons dringende advies is om eerst de uitspraak in de collectieve zaak, die we nu samen aanspannen, af te wachten. Bij een eventueel vervolg kunt u dan gebruik maken van de overwegingen van de rechter in de collectieve rechtszaak en deze helemaal op uw eigen aanvullende argumenten en bewijsmateriaal inrichten. Daarmee bespaart u kosten.

Type hypotheek

De deelsecretarissen hebben alle beschikbare offertes bestudeerd. Hieruit is naar voren gekomen dat de bank vanaf 2005 weliswaar veel verschillende offertes heeft gebruikt, maar dat de onderlinge verschillen vaak maar heel klein zijn. Het aantal types hypotheek is daardoor terug gebracht tot zeven. Twee voor ex-Fortis hypotheek en vijf voor ABN AMRO. Op basis van de beschikbare informatie zijn zoveel mogelijk offertes naar type ingedeeld. In sommige gevallen was dit niet mogelijk omdat we nog niet over de opgevraagde informatie beschikken. Als dat in uw geval zo is wilt u deze dan alsnog aan uw desecretaris opsturen. Zodra wij over (nagenoeg) alle offertes beschikken en deze van een type aanduiding hebben voorzien, zullen wij u middels een schrijven op de hoogte brengen van het type dat op uw hypotheek van toepassing is. De inschatting van onze advocaat is dat de bewijskracht van de verschillende types offertes niet veel uiteen lopen. Het is echter niet uit te sluiten dat de rechter oordeelt dat de verhoging voor een bepaald type offerte wel onrechtmatig is en voor een ander niet. Dat maakt het des te belangrijker dat wij over de juiste informatie van u beschikken zodat wij in voorkomende gevallen snel en correct met u kunnen communiceren.

Onze eerste stelling

Uit diverse bewijsstukken blijkt dat de opslag boven de Euribor die u met de bank bent overeengekomen een **individuele opslag** is. Dus een persoonlijke opslag. Dit gegeven sluit een generieke, voor iedereen geldende, verhoging van de opslag zoals door de bank nu en ook in februari 2009 is doorgevoerd volledig uit. Als een opslag op deze manier eenmaal is overeengekomen, dan is deze vast. De hoogte van de individuele opslag is door de bank afhankelijk gemaakt van de verhouding tussen de executiewaarde van uw woning en de door de bank aan u verstrekte lening. Op basis van deze verhouding heeft de bank u ingedeeld in een risicoklasse. Daarop is de hoogte van uw individuele opslag gebaseerd. Weggelaten in de voorwaarden van de bank is bepaald dat zij de bevoegdheid heeft om de opslag te wijzigen. In het geval van een individueel bepaalde opslag is wijziging alleen mogelijk als er zich een wijziging voordoet in de persoonlijke omstandigheden van de klant ten opzichte van de bank. Dus alleen als de verhouding tussen de executiewaarde van de woning en het geleende bedrag wijzigt (dat kan bijvoorbeeld door een verbouwing, aflossing, hertaxatie, etc.) is de bank gerechtigd u in een andere risico klasse in te delen en dus de opslag te wijzigen. Dat kan dus zowel naar beneden als naar boven, binnen de vooraf overeengekomen risicoklassen. Maar nooit als gevolg van veranderende omstandigheden bij de bank en al helemaal niet met een willekeurig, eenzijdig door de bank vastgesteld, percentage!

Deze stelling hebben wij met veel bewijsmateriaal onderbouwd. Door middel van dit bewijsmateriaal zijn we in staat geweest het verloop van de Euriborhypotheek als het ware te reconstrueren, vanaf het begin, medio 2005 tot in 2009, toen de Euribor hypotheek uit de handel is genomen. Na 2009 zijn uitsluitend nog Euribor hypotheek afgesloten als voortzetting van een al bestaande Euribor hypotheek.

StopdeBanken! is van mening dat de bank niet heeft geleverd wat mocht worden verwacht. De Euribor hypotheek is een transparant product met een individuele (=vaste) opslag. Door de koppeling met de Euribor is de rente voor iedereen inzichtelijk en de ontwikkeling gemakkelijk te volgen. Het risico van een stijgende rente wordt gecompenseerd door periodes met een lagere stand van de Euribor. Statistisch is bewezen dat de rente op basis van de Euribor over een langere reeks van jaren voordeliger uitpakt dan een lening op basis van een langjarig vaste rente. De bank koppelt de opslag nu aan de ontwikkelingen op de financiële markten, de rente op de kapitaalmarkt en andere kostenontwikkeling binnen de bank. Daardoor is de transparantie en het verwachte voordeel volledig verdwenen. De bank heeft de wezenlijke kenmerken van het product veranderd. Daarvoor heeft zij het enkele zinnetje dat weggestopt zit in de voorwaarden misbruikt. De bank is volledig tekort geschoten in de voorlichting over de mogelijke consequenties van de opslag. Op geen enkele wijze, anders dan hierboven omschreven, is vooraf duidelijk gemaakt wanneer en op welke gronden zij de opslag zou kunnen wijzigen. Met andere woorden: de bank heeft haar zorgplicht niet goed ingevuld. Op deze wijze is een volledig scheve verhouding ontstaan. De hypotheekgevers zijn aan de willekeur van de bank overgeleverd en kunnen geen kant op. Overstappen naar een andere bank is geen reële optie.

De tweede stelling

Voor het geval de rechter ons geen gelijk geeft in onze eerste stelling en op basis daarvan de verhoging van de opslag niet terugdraait, betwisten wij de mate waarin de bank de opslag heeft verhoogd. Na de eerdere verhoging in februari 2009 is de opslag immers van 0,5% verhoogd naar 2%, samen is dat 400% verhoging in iets meer dan drie jaar! Ten eerste voeren we onderbouwing aan om tot de conclusie te komen dat indien een verhoging mogelijk zou zijn, dit niet mogelijk is op grond van de door de bank aangevoerde motieven. Ons voornaamste argument is dat het aan de bank zelf te wijten valt dat zij worden geconfronteerd met hogere kosten. Dat het daarom deze kosten niet middels de verhoogde opslag op de klanten mag verhalen. De hoge kosten zijn in veel gevallen te wijten aan slecht management of bewuste keuzes die de bank maakt met het oog op de toekomst. Uit een veelheid van informatie blijkt dat de bank ook nu nog grote winsten maakt.

Vast staat dat er in de overeenkomst niets is opgenomen over de mate waarin, of de gronden waarop, de opslag verhoogd zou mogen worden. In laatste instantie vragen wij de rechter om een maatstaf vast te stellen op grond waarvan kan worden bepaald hoeveel een eventuele verhoging van de opslag zou mogen bedragen. Ook deze stellingen hebben wij met argumenten gefundeerd en met bewijsmateriaal onderbouwd.

Juridische onderbouwing

Onze advocaten hebben bij het feiten- en bewijsmateriaal de diverse rechtsgronden aangevoerd op basis waarvan StopdeBanken! in het gelijk het gesteld zou moeten worden bij wat wij de rechter vragen. Namelijk het terug draaien van de verhogingen van zowel februari 2009 als juni 2012 tot de oorspronkelijk overeengekomen percentages.

Ons kernbezwaar richt zich op de wijziging van de overeengekomen individuele opslag. De bank heeft de bepaling dat de opslag eenzijdig veranderbaar is weggestopt in de algemene voorwaarden. Dat is in strijd met een aantal rechtsbeginselen welke zijn vastgelegd in EU-richtlijnen en in het Burgerlijk Wetboek. In het bijzonder achten we de bepaling *misleitend* en getuigen van een *oneerlijke handelspraktijk*. Bij de voorlichting door de bank over de kenmerken en risico's van de Euribor hypotheek is alle accent gelegd op de fluctuaties in de Euribor rente en de risico's daarvan. De opslag is niet behandeld en zelfs in diverse offertes niet eens genoemd. De bepaling is oneerlijk omdat deze in strijd is met de goede trouw. Het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten is in het nadeel van de consument verstoord. De bepaling is ook *onredelijk bezwarend*, omdat de bank zich een onbeperkt recht toe-eigent om de tegenprestatie van het uitlenen van geld, wanneer zij dit wenst, te verhogen volgens niet vaststaande maatstaven. *Wanprestatie* is bovendien aan de orde, omdat eenzijdig de prijs waartegen het geld is geleend wordt gewijzigd door middel van de opslag die daarvoor niet is bedoeld. Wij zijn van mening dat de opslagbepaling, die door de bank is opgesteld, zodanig onduidelijk is dat deze in het nadeel van de bank moet worden uitgelegd. De juridische term hiervoor is *contra preferentem* uitleg. Wij beroepen ons op *dwaling*. In de eerste plaats vanwege de onjuiste informatie c.q. non-informatie aangaande de bevoegdheid van de bank om de opslag te

kunnen wijzigen. Dat is schending van de mededelingsplicht. In de tweede plaats om de onjuiste informatie c.q. non-informatie over de risico's die een dergelijke opslag met zich brengt. Verder is er sprake van *misbruik van bevoegdheid* door de bank. Zij verhoogt naar eigen goeddunken de prijs door middel van de opslag. Dit doet de bank zonder dat daarvoor maatstaven zijn vastgesteld en zonder dat zij daarvoor enige verantwoording aflegt. De bank pleegt bovendien *wanprestatie*. Het tarief dat in rekening wordt gebracht is volstrekt losgemaakt van de Euribor-rentevoet. Daardoor beantwoordt het geleverde product, gelet op de aard van het product en de wijze waarop het aan de man is gebracht, niet aan de overeenkomst. Het product bezit daardoor niet de eigenschappen, die de aspirant geldlener op grond van de overeenkomst in redelijkheid mocht verwachten.